

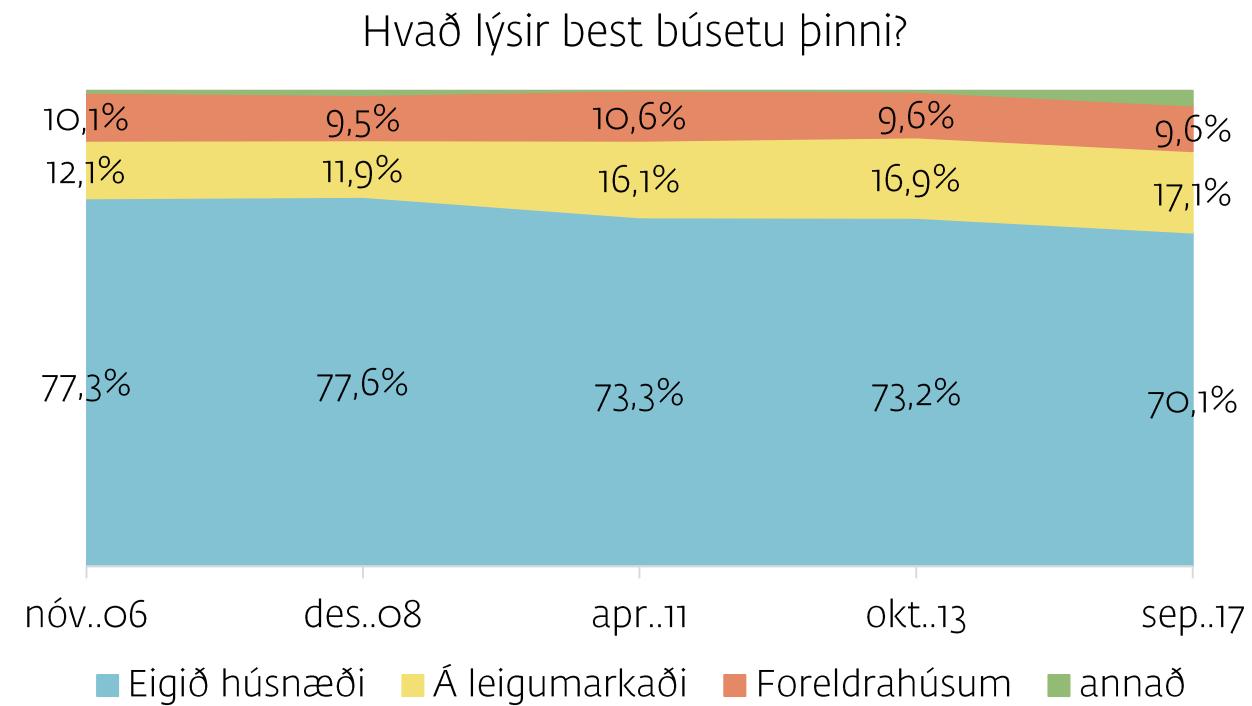
Íbúðalána
sjóður

Leigumarkaðurinn: Nauðsyn eða val?

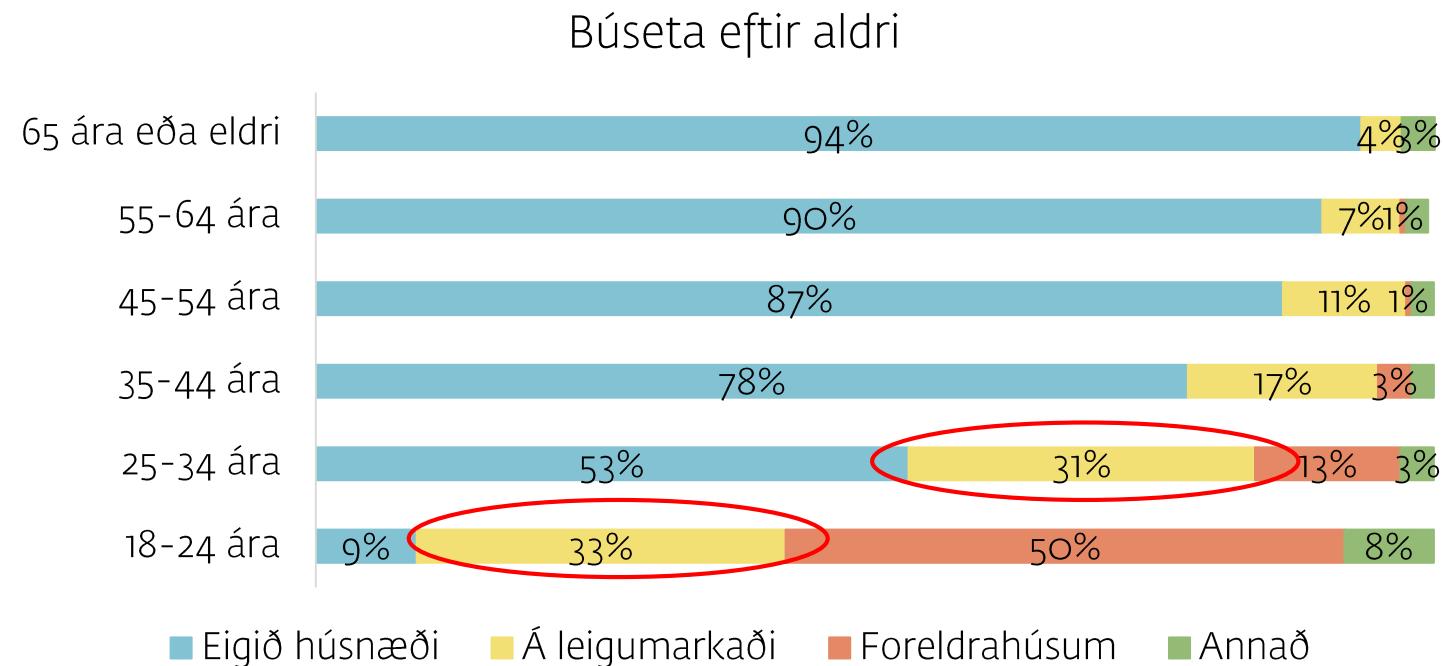
Una Jónsdóttir
Hagfræðingur hjá ÍLS

Leigumarkaður stækkar

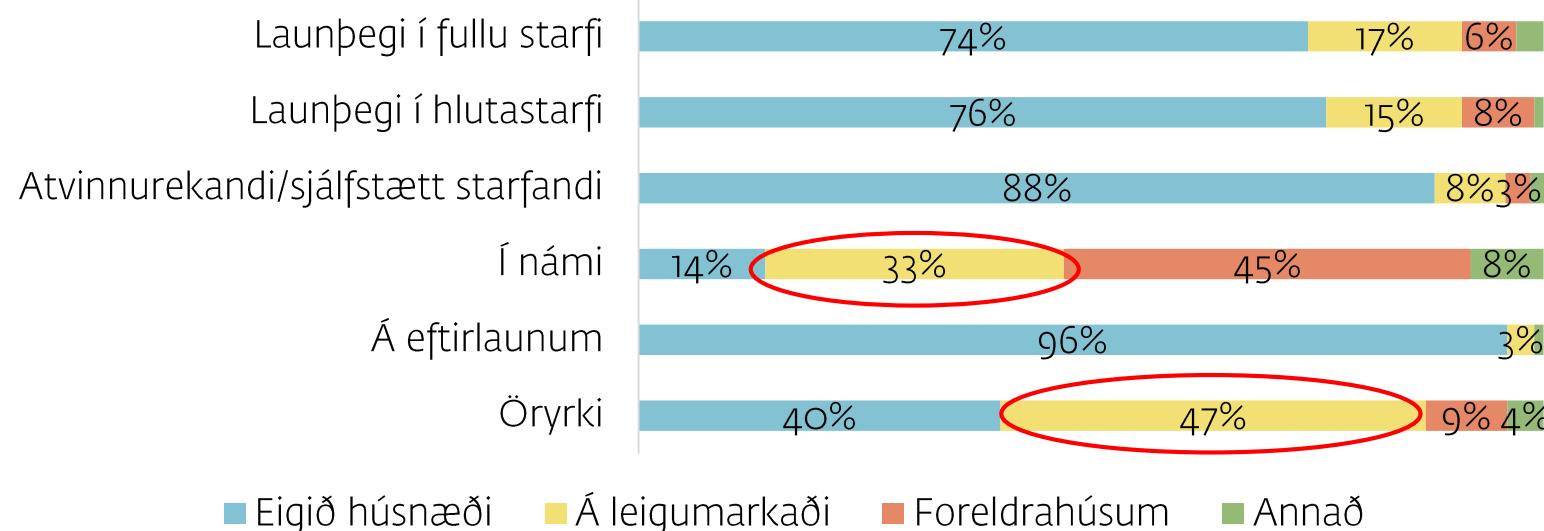

Yngri aldurshópar eru á leigumarkaði

Öryrkjar og námsmenn eru á leigumarkaði

Búseta eftir stöðu á vinnumarkaði

Hver er staðan á leigumarkaði?

Um könnunina:

Niðurstöður síma- og netkönnunar meðal leigjenda.

Úrtakið var tvískipt:

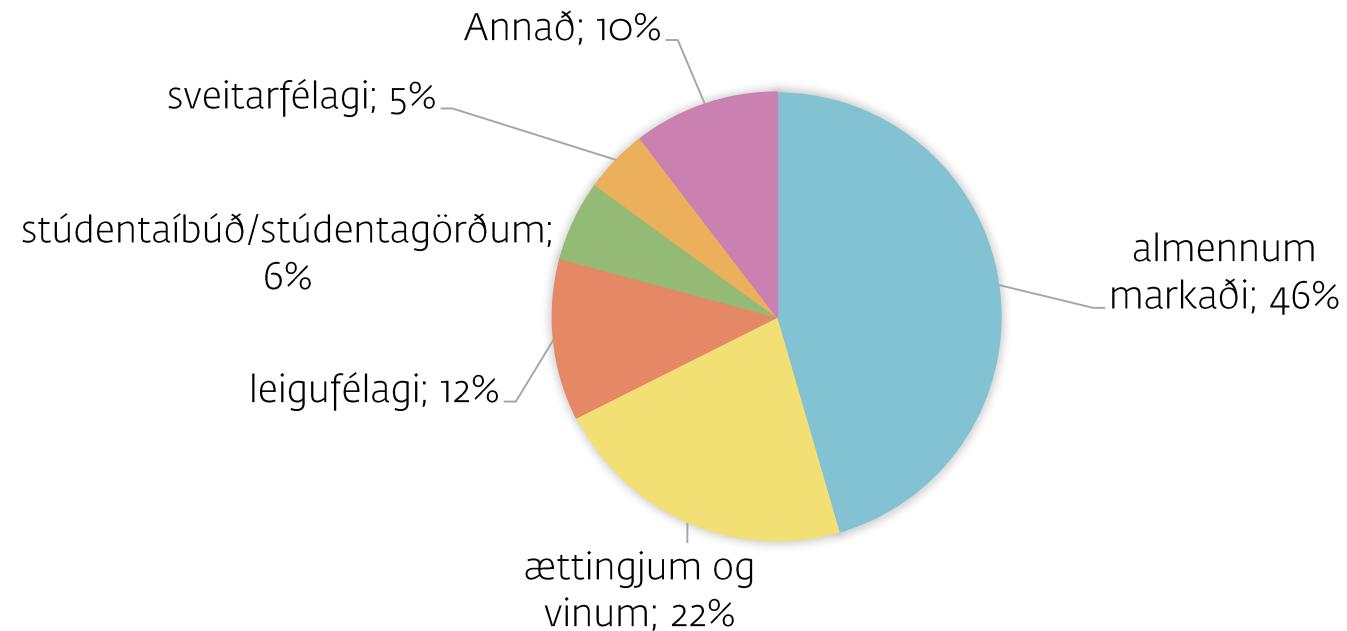
- Tilviljunarúrtak einstaklinga, 18 ára eða eldri, af öllu landinu úr Könnunaráhópi Zenter.
- Tilviljunarúrtak úr þjóðskrá, meðal Íslendinga 18 ára eða eldri.

Gagnaöflun stóð yfir í ágúst og september 2017 þar til yfir 650 svörum var náð. Heildarfjöldi svarenda var 667.

Gögn eru vigtuð með tilliti til kyns, aldurs og búsetu þjóðarinnar.

Stór hluti leigir hjá ættingjum og vinum

Hvar leigir fólk?

Þeir sem leigja hjá ættingjum og vinum búa við aukið húsnæðisöryggi

- **59%** þeirra sem leigja hjá ættingjum og vinum telja húsnæðið **mjög öruggt** samanborið við **25%** þeirra sem leigja á almennum markaði.
- **Lægra hlutfall ráðstöfunartekna** fer í leigu hjá ættingjum og vinum.
- Þeir sem leigja hjá ættingjum og vinum **biggja síður húsnæðisbætur**

Af hverju er fólk á leigumarkaði?

Einungis 14% leigjenda er á leigumarkaði af því þau vilja vera þar

Ástæður leigu

- Ég er leigjandi tímabundið.
- Ég er leigjandi af nauðsyn.
- Ég er leigjandi vegna þess að ég vil vera á leigumarkaði.

30% þeirra sem leigja af nauðsyn telja frekar eða mjög líklegt að þau missi húsnæðið

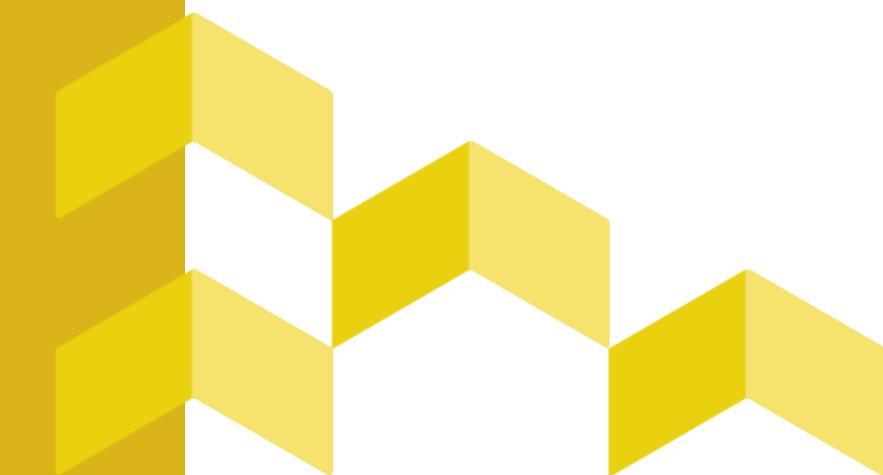
Leigjendur spurðir:

Ef nægjanlegt framboð væri af öruggu leiguþúsnaði og nægilegt framboð væri af húsnaði til kaups. Hvort myndir þú velja að vera á leigumarkaði eða eiga húsnaðið sem þú byggir í?

80%
Kaupa

20%
Leigja

Kjör leigjenda

Meirihluti leigjenda á Íslandi býr við íþyngjandi húsnæðiskostnað*

- Leigjendur borga að meðaltali **41%** ráðstöfunartekna í leigu.
- Þriðjungur leigjenda ver **50%** eða meira af ráðstöfunartekjum í leigu!

*Samkvæmt mælingum Hagstofu Íslands og Eurostat telst húsnæðiskostnaður sem nemur a.m.k. 40% af ráðstöfunartekjum heimilis íþyngjandi

Einstæðir foreldrar verja nánast helming ráðstöfunartekna í leigu

Einstæðir foreldrar: 18 til 64

Fjölskyldur: 35 til 64 ára með barn/börn

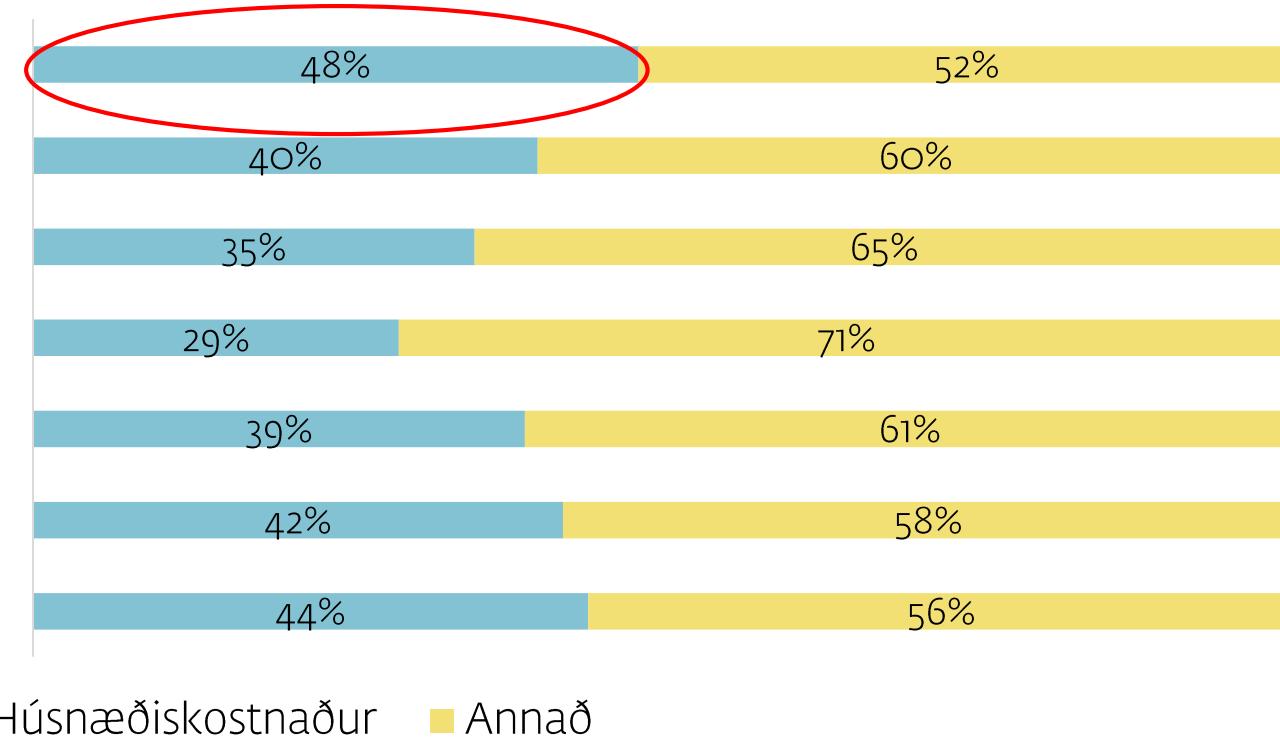
Fjölskyldur: 18 til 34 ára með barn/börn

Barnlaus pör: 35 til 64 ára

Barnlaus pör: 18 til 34 ára

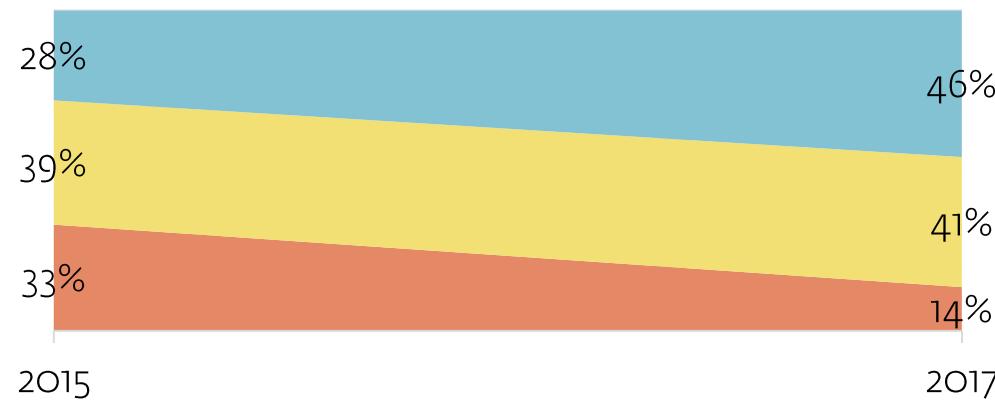
Búa einir: 35 til 64 ára

Búa einir: 18 til 34 ára

Fleiri leigjendur geta safnað nú en áður

Hvað á best við um fjárhag heimilisins?

- Við getum safnað talsverðu/svolitlu sparifé
- Endar ná saman með naumindum
- Við notum sparifé til að ná endum saman/ Við söfnum skuldum

Staðan batnar!

...en meirihluti
leigjenda getur
samt sem áður
ekki lagt til hliðar.

Hlutfall bjóðarinnar
sem getur keypt
sér íbúð eykst hins
vegar ekki....

Fjárhagsstaða fjölskyldna slæm

Fjárhagur eftir fjölskyldugerð

Einstæðir foreldrar: 18 til 64 ára

Fjölskyldur: 35 til 64 ára með barn/börn

Fjölskyldur: 18 til 34 ára með barn/börn

Barnlaus pör: 35 til 64 ára

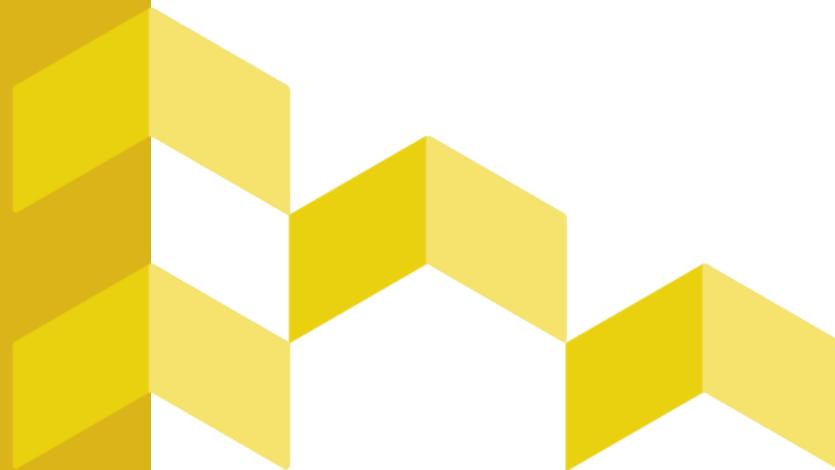

Barnlaus pör: 18 til 34 ára

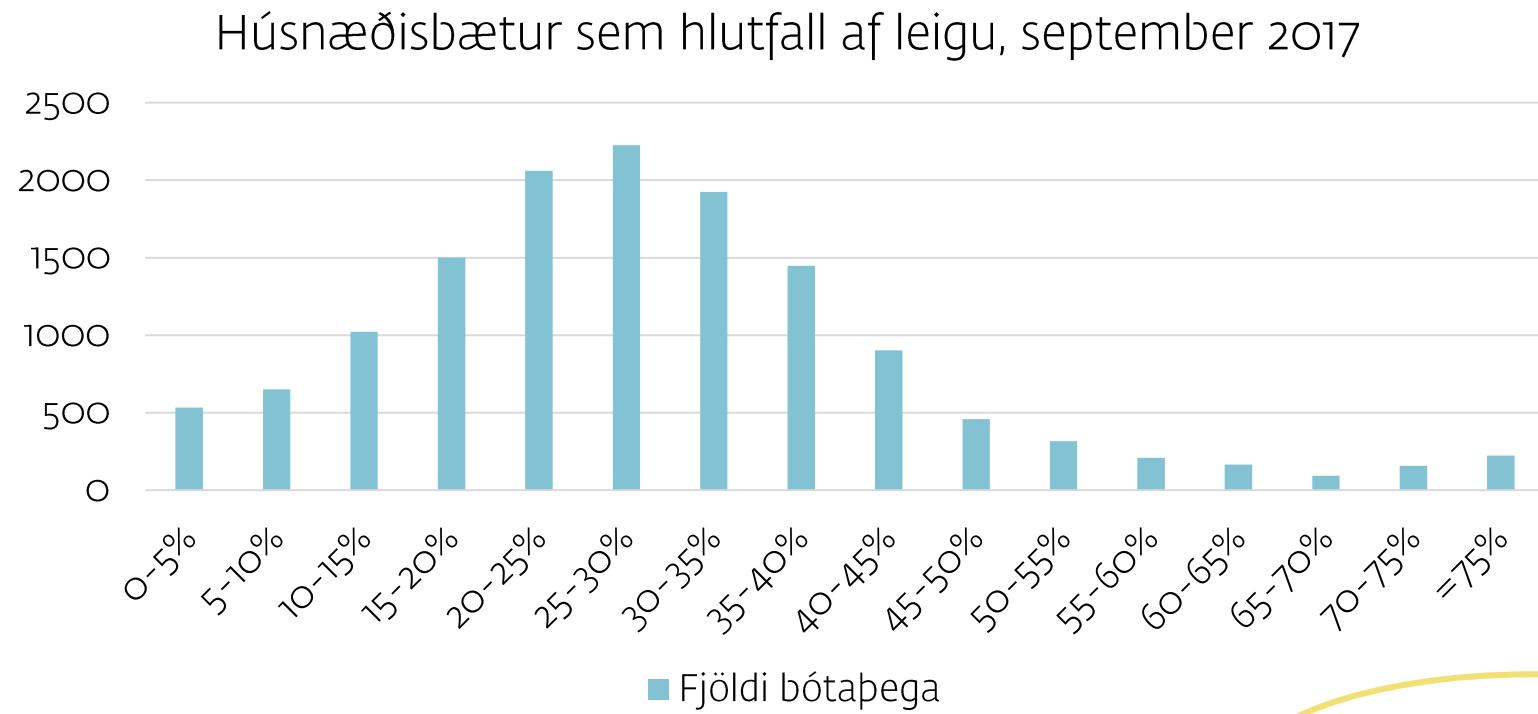

- Við getum safnað talsverðu/svolitlu sparifé
- Endar ná saman með naumindum
- Við notum sparifé til að ná endum saman/ Við söfnum skuldum

Húsnaðisstuðningur hins opinbera

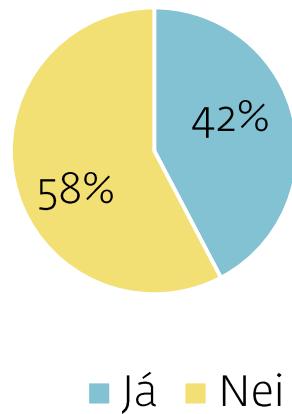
Húsnæðisbætur að meðaltali 31% af greiddri leigu

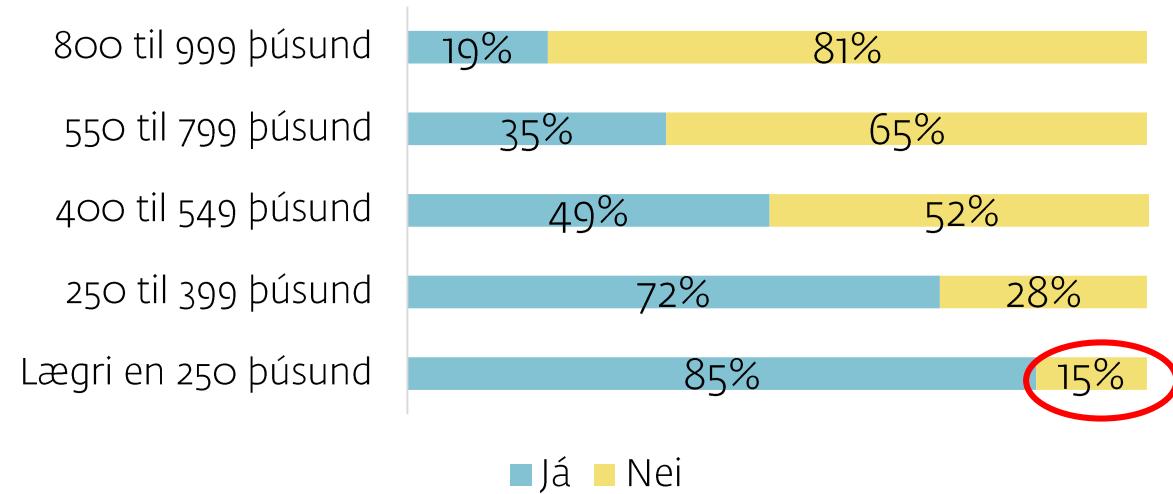
Munar um að fá
húsnæðisbætur!

Húsnaðisbætur ná einungis til 42% leigjenda

Færð þú greiddar húsnaðisbætur?

Niðurstöður eftir fjölskyldutekjunum

Samanlagðar eignir allra heimilismanna

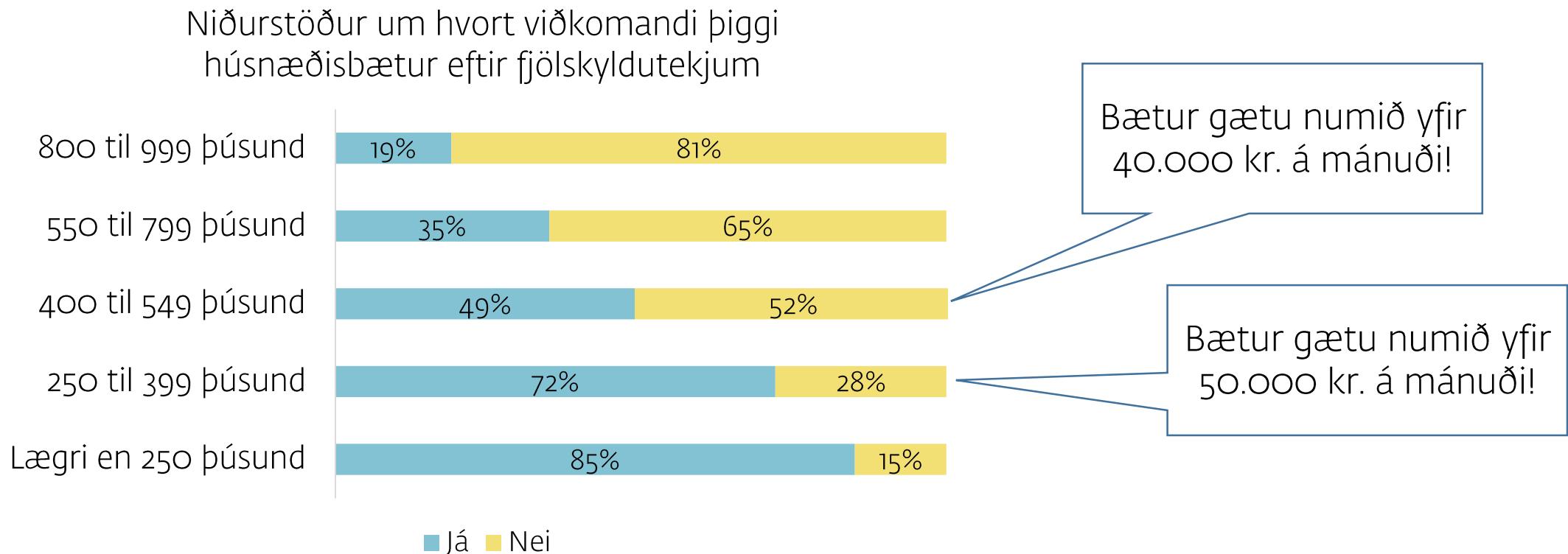
Samanlagðartekjur allra heimilismanna

	6 milljónir				8 milljónir				10 milljónir		
250.000	31.000	41.000	48.000	52.000	19.077	25.231	29.538	32.000	3.179	4.205	4.923
300.000	29.298	41.000	48.000	52.000	18.029	25.231	29.538	32.000	3.005	4.205	4.923
350.000	24.798	41.000	48.000	52.000	15.260	25.231	29.538	32.000	2.543	4.205	4.923
400.000	20.298	38.458	48.000	52.000	12.491	23.666	29.538	32.000	2.082	3.944	4.923
450.000	15.798	33.958	46.670	52.000	9.722	20.897	28.720	32.000	1.620	3.483	4.787
500.000	11.298	29.458	42.170	49.435	6.952	18.128	25.951	30.421	1.159	3.021	4.325
550.000	6.798	24.958	37.670	44.935	4.183	15.359	23.182	23.182	697	2.560	3.864
600.000	2.298	20.458	33.170	40.435	1.414	12.590	20.413	24.883	236	2.098	3.402
650.000	15.958	28.670	35.935		9.820	17.643	22.114		1.637	2.941	3.686
700.000	11.458	24.170	31.435		7.051	14.874	19.344		75	2.479	3.224
750.000	6.958	19.670	26.935		4.282	12.105			4	2.017	2.763
800.000	2.458	15.170	22.435		1.556	10.205			2	1.556	2.301
850.000		10.670	17.935		1.094	8.335			?	1.094	1.839
900.000		6.170	13.435		633	6.555			633	1.378	
950.000						171	4.729		171	916	
1.000.000								2.729			455
Einn í heimili											
Tveir í heimili											
Þrí í heimili											
4+ í heimili											

Hámarksbætur miðað við tekjur.
Engin eiginartekjur eru með.

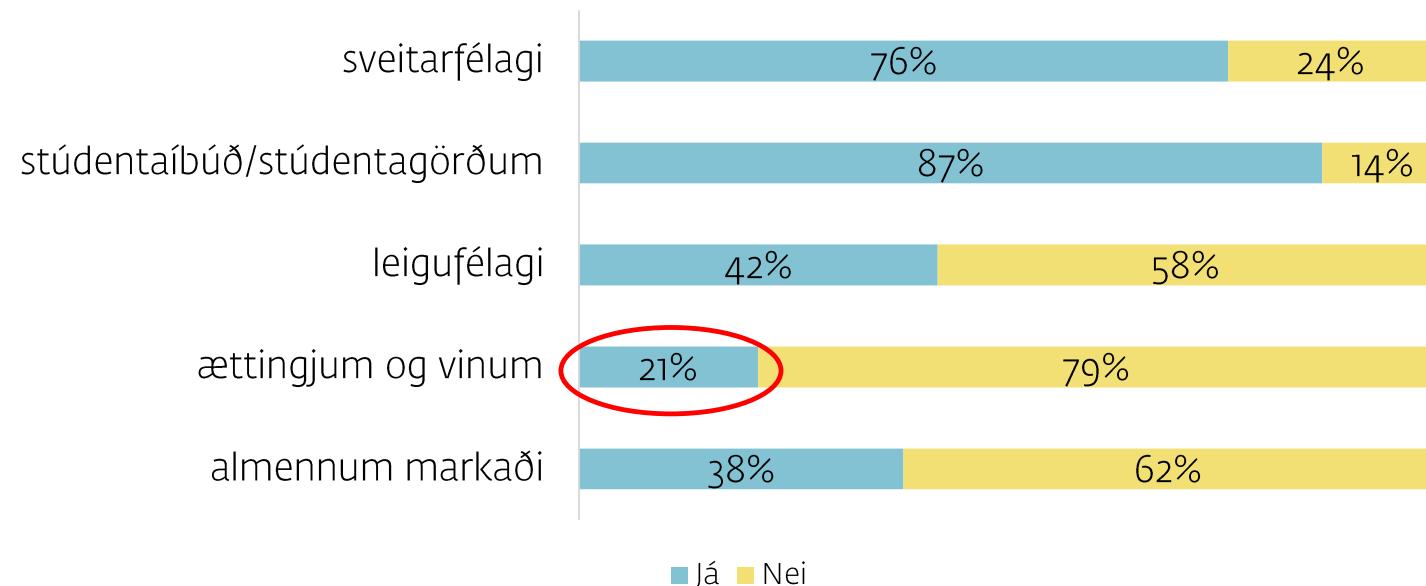
Bætur reiknast í öllum tilfelli um hjá einstaklingi eða fjölskyldu sem er með heimilistekjur innan við 600.000 kr. á mánuði, sama hversu margir heimilismennirnir eru, að því gefnu að samanlagðar eignir séu innan við 10,4 milljónir.

Háar fjárhæðir mögulega vannýttar

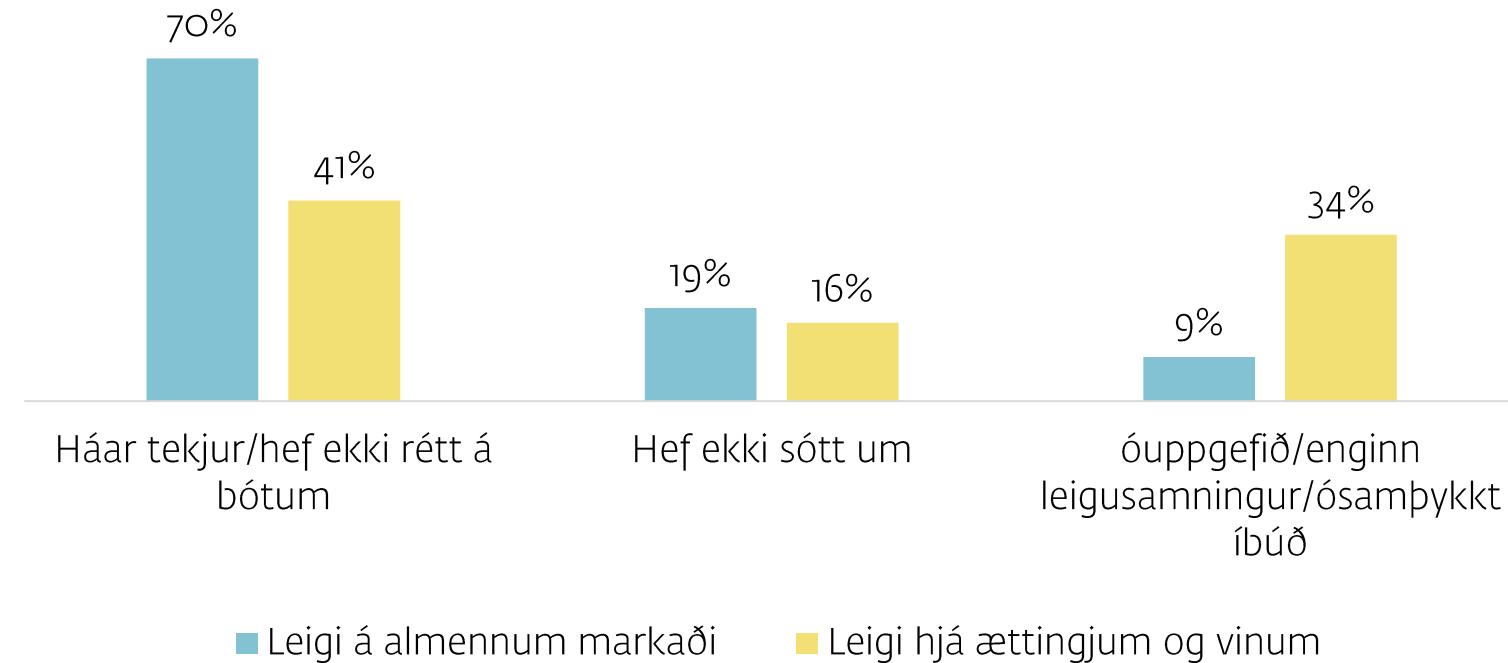

Húsnæðisbætur sjaldgæfar hjá ættingjum og vinum

Niðurstöður um hvort viðkomandi fái húsnæðisbætur eftir tegund leigu

Af hverju fær fólk ekki bætur?

Safna leigjendur séreignarsparnaði?

57%

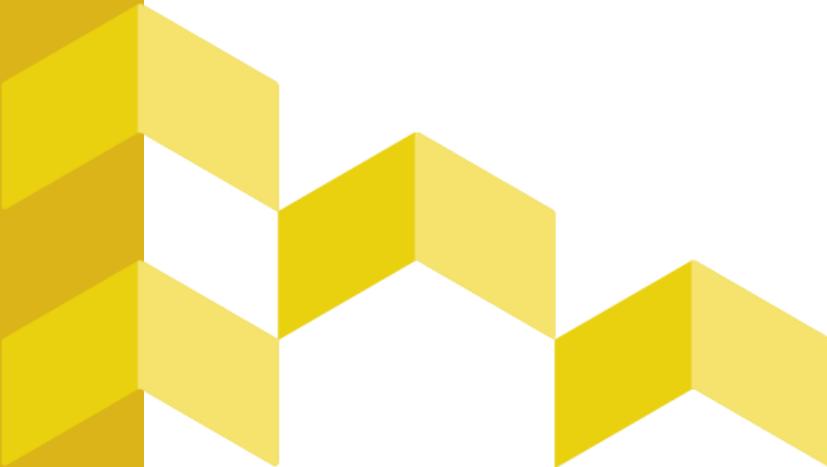
Greiðir í séreignarsjóð

43%

Greiðir ekki í séreignarsjóð

- Þeir sem eru á leigumarkaði af nauðsyn eru ólíklegri en þeir sem leigja tímabundið til þess að safna í séreign.
- Eftir því sem tekjur leigjenda eru lægri, minnka líkur á því að viðkomandi safni í séreignarsjóð.
- Misjafnt eftir hópum:
 - Einstæðir foreldrar eru t.d. ólíklegri til þess að safna í séreignarsjóð en barnlaus pör.

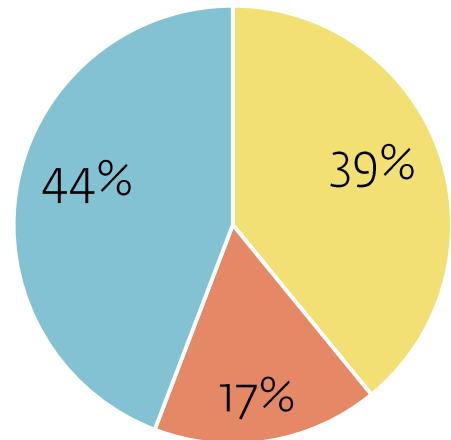
Hvað þarf til þess að bæta aðstæður á leigumarkaði?

Ef þú gætir búið í öruggu leiguhúsnæði til langstíma í eigu félags sem ekki er rekið í hagnaðarskyni og húsnæðiskostnaður færi ekki yfir 25% af samanlögðum tekjum heimilisins.

Hversu mikið eða lítið myndi það auka áhuga þinn á því að vera á leigumarkaði?

Áhugi margra eykst...

Bý í foreldrahúsum

Á leigumarkaði

Bý í eigin húsnæði

■ Mikið ■ Hvorki né ■ Lítið

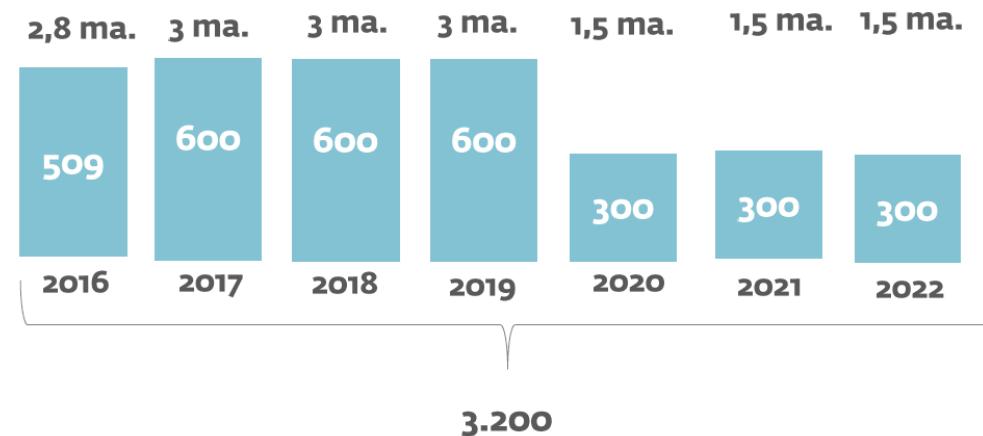
Ef þú gætir búið í öruggu leiguþúsnaði til langa tíma í eigu félags sem ekki er rekið í hagnaðarskyni og húsnaðiskostnaður færir ekki teknar með óvinnun.

Svarið liggur í
Leiguheimilum!

Leiguheimili

- Langtíma leiguhúsnæði
- Húsnæðisöryggi
- Lægri mánaðargreiðsla
- Hagkvæmt húsnæði

Þetta var hægt!

1935

2019

Takk fyrir

Íbúðalána sjóður

Fyrirvari

Kynning þessi er unnin af starfsmönnum Hagdeildar Íbúðalánasjóðs og byggir á mati þeirra á opinberum upplýsingum á hverjum tíma, ásamt sjálfstæðum greiningum.

Hagdeild Íbúðalánasjóðs er óháður aðili sem framkvæmir greiningar á húsnæðismarkaði. Upplýsingar sem birtast í kynningu þessari endurspeglar mat starfsmanna Hagdeildar á fyrirliggjandi upplýsingum á hverjum tíma og geta breyst án fyrirvara.

Hagdeild íbúðalánasjóðs ber ekki skylda til að veita aðgang að frekari upplýsingum en birtar eru í kynningu þessari.

Íbúðalánasjóður, stjórnendur hans og starfsmenn bera ekki ábyrgð á þeim upplýsingum sem hér birtast eða veittar eru í tengslum við birtingu en allar greiningar eru unnar sjálfstætt af Hagdeild Íbúðalánasjóðs.

Öllum er frjálst að nota efni Hagdeilda Íbúðalánasjóðs en geta skal heimilda við notkun.